

АГАТА КРИСТИ СВИДЕТЕЛ НА ОБВИНЕНИЕТО

Превод от английски: Веселин Иванчев, 1995

chitanka.info

Мистър Мейърн прочисти гърло с типичната за него крайно суха кашлица и нагласи пенснето си. После отново погледна човека насреща, обвинен в предумишлено убийство.

Мистър Мейърн бе дребен мъж с остър, пронизателен поглед на сивите си очи, с педантични маниери и бе облечен изискано, да не кажем контешки. В никакъв случай не бе глупак. И наистина като адвокат репутацията му бе твърде висока. Тонът, с който разговаряше с клиента си, беше сух, но не и несъпричастен.

— Бих искал отново да ви обърна внимание, че сте в много опасна ситуация и че е необходимо да бъдете напълно искрен.

Ленърд Воул, който се бе вторачил унесено в голата стена срещу себе си, извърна поглед към адвоката.

— Знам — каза той отчаяно. — Повтаряте ми го постоянно. Но аз още не мога да осъзная, че съм обвинен в убийство... *Убийство!* Толкова долно престъпление.

Мистър Мейърн бе практичен, а не емоционален човек. Той се покашля отново, свали пенснето си, почисти го и пак го постави на носа си.

— Да, да — започна той. — Скъпи мистър Воул, ние ще положим решителни усилия да ви измъкнем и ще успеем, ще успеем. Но аз трябва да разполагам с всички факти. Трябва да съм наясно до каква степен са опасни обвиненията срещу вас. Тогава може да изберем най-добрата схема за защитата ви.

Младият мъж все още го гледаше объркано и с отчаяние. В очите на мистър Мейърн случаят беше достатъчно безнадежден и вината на затворника — неопровержима. В този момент за пръв път той усети съмнение.

— Считате ме за виновен — каза с тих глас Ленърд Воул. — Но, Господи, заклевам се, че не съм. Знам, че положението ми е почти безнадеждно. Все едно съм се оплел в някаква мрежа и накъдето и да се обърна, се заплитам още повече. Но не съм го направил, мистър Мейърн, не съм!

Попаднал в подобно положение, всеки човек би твърдял, че е невинен. Мистър Мейърн знаеше това. Въпреки всичко той беше впечатлен. Все пак може би Ленърд Воул бе невинен.

— Прав сте, мистър Воул — заключи той мрачно. — Случаят изглежда доста безнадежден за вас. Но независимо от всичко, аз

приемам вашите уверения. Сега да се спрем на фактите. Бих желал вие лично да ми предадете с ваши думи как точно се запознахте с мис Емили Френч.

— Случи се един ден на Оксфорд стрийт. Видях една възрастна жена да пресича. Носеше много пакети. По средата на улицата ги изпусна и започна да се опитва да ги събере. В този момент един автобус за малко не връхлетя върху нея. Тя успя само да се добере невредима до бордюра, зашеметена и обърквана от виковете на хората. Аз събрах пакетите, изтрих калта от тях, доколкото можах, завързах отново единия и ѝ ги подадох.

— Не става и дума за това да сте спасили живота ѝ?

— О, Боже Господи, не! Това, което направих, беше един най-обикновен жест на любезност. Тя ми беше много задължена, сърдечно ми благодари и каза нещо за моите обноски, в смисъл че не се срещат често сред моите връстници. Не мога да си спомня точните думи. После повдигнах шапката си за довиждане и отминах. Не очаквах някога пак да се срещнем. Ала животът е пълен със съвпадения. Същата вечер я видях на едно парти в дома на мой приятел. Тя ме разпозна веднага и помоли да ѝ бъда представен. Тогава разбрах, че се казва мис Емили Френч и че живее на Крикълууд. Поприказвахме известно време. Просто една възрастна дама, която внезапно и силно се привързва към хората. Бях я очаровал само с една обикновена постъпка, която можеше да направи всеки друг. На тръгване тя сърдечно стисна ръката ми и ме помоли да намина да я видя. Когато, разбира се, казах, че с удоволствие ще ѝ се обадя, тя поиска да назова точно определен ден. Много не ми се ходеше, но ми се стори грубо да ѝ откажа, така че назовах следващата събота. Когато си тръгна, приятелите ми ми разказаха за нея. Тя се оказа богата, ексцентрична дама, която живееше сама с прислужницата си и притежаваше не по-малко от осем котки.

— Ясно — отбеляза мистър Мейърн. — Още тогава е бил повдигнат въпросът, че тя е била богата?

— Ако искате да кажете, че съм се интересувал — започна Ленърд Воул разгорещено, но мистър Мейърн го спря с жест.

— Трябва да гледам на случая така, все едно че се представя от обвинението. Един страничен наблюдател не би могъл да предположи, че тя е богата. Тя е живяла скромно, почти бедно. Да започнем оттам,

че вие бихте я счели за една жена, изпаднала в затруднение, ако не бяха ви казали обратното. Кой точно ви съобщи?

— Приятелят ми Джордж Харви, в чиято къща бе партито.

— Възможно ли е да си спомня?

— Не бих могъл да знам. Естествено, доста време измина оттогава.

— Съвсем точно, мистър Воул. Разбирате ли, първата работа на обвинението ще бъде да докаже, че тогава сте били зле финансово, вярно е, нали?

Ленърд Воул почервеня.

— Да — отвърна той, снишавайки гласа си. — Просто кошмарно не ми вървеше точно в този момент.

— Съвсем точно — повтори мистър Мейърн. — И така, затънал финансово, както вече отбелязах, вие усърдно сте се старали да спечелите благоволенieto на старата дама. Сега, ако можем да кажем, че сте нямали и представа за нейното богатство и че сте я посетили от чиста любезност...

— Какъвто всъщност е случаят.

— Бих казал. Няма да го коментирам. Искам да погледна на нещата отстрани. Много зависи от това какво си спомня мистър Харви. Възможно ли е да помни този ваш разговор, или не? Възможно ли е да бъде объркан от адвокат така, че да мисли, че разговорът е протекъл по-късно?

Ленърд Воул се замисли за няколко минути. После каза с твърде спокоен глас, но много по-блед отпреди:

— Не мисля, че тази версия ще бъде успешна, мистър Мейърн. Няколко от присъстващите чуха какво каза той и дори ме занасяха, че съм пленил сърцето на богатата стара дама.

Махвайки с ръка, адвокатът се опита да прикрие разочарованието си.

— Жалко — отбеляза той. — Но ви поздравявам за откровеността, мистър Воул. Очаквам от вас да ме насочите. Правилно преценихте. Да се настоява на подобна версия би било пагубно. Трябва да изоставим този въпрос. Вие се запознавате с мис Френч, отивате ѝ на гости и приятелството ви се задълбочава. Необходима ни е ясна причина за всичко това. Защо вие, млад човек на тридесет и три, добре изглеждащ, обичащ спорта, тачен от приятелите си, ще отделите

толкова много време на една възрастна дама, с която едва ли имате нещо общо?

Ленърд Воул разпери ръце с нервен жест.

— Не бих могъл да ви кажа, наистина не бих могъл. След първото ми посещение тя ме изнуди да дойда отново, разказвайки ми колко е самотна и нещастна. Правеше го така, че ми бе трудно да откажа. Тя толкова открито демонстрираше привързаността и симпатията си към мен, че изпадах в нелепо положение. Разбирате ли, мистър Мейърн, аз имам слаб характер, нося се по течението, аз съм от онези хора, които не могат да казват „не“. Не знам дали ще ми повярвате, но след третото си или четвърто посещение аз наистина се привързах към старата. Майка ми почина, докато бях малък и за мен се грижеше леля ми, която също си отиде, преди да навърша петнадесет. Ако ви кажа, че наистина ми бе приятно някой да се грижи за мен и да ме глези, сигурно бихте ми се изсмели.

Мистър Мейърн не се засмя. Наместо това той си свали пенснето и отново започна да го бърше, нещо, което винаги подсказваше, че се е замислил дълбоко.

— Приемам обяснението ви, мистър Воул — каза той най-сетне. — Предполагам, че е психологически вероятно. Съвсем друго нещо е дали съдът ще приеме подобна гледна точка. Моля ви, продължавайте с разказа си. Кога за пръв път мис Френч ви помоли да хвърлите поглед на финансовите ѝ дела?

— След третото или четвъртото ми посещение при нея. Тя разбираше много малко от пари и се безпокоеше за някои свои инвестиции.

Мистър Мейърн рязко вдигна поглед.

— Внимавайте, мистър Воул. Прислужницата Джанет Макензи твърди, че господарката ѝ е била много вещица в бизнеса и сама е движила всичките си дела. Това се потвърждава и от показанията на bankerите ѝ.

— Нищо не бих могъл да добавя — отвърна сериозно Воул. — Тя ми бе казала така.

Мистър Мейърн го измери с поглед за минута-две. Макар да не каза нищо в този момент, вярата му в невинността на Воул укрепна. Той познаваше психиката на възрастните дами. Представи си как мис Френч, заслепена от представителния млад мъж, търси претекст, под

който да го задържи по-близо до себе си. Какво по-подходящо от това, тя да не разбира от финанси и да го моли да ѝ помогне? Като достатъчно светска дама е разбирала, че всеки мъж би бил леко поласкан от подобно признаване на собственото му превъзходство. Ленърд Воул е бил поласкан. Вероятно тя не бе имала и нищо против този млад мъж да научи, че е богата. Емили Френч е била жена със силна воля, която не би се поколебала да плати цената на желанията си. Всичко това премина бързо през главата на мистър Мейърн, но той не му даде никакъв външен израз, а просто зададе следващия си въпрос.

— Вие движехте делата ѝ вместо нея по нейно настояване?

— Да.

— Мистър Воул — продължи адвокатът, — сега ще ви задам много важен въпрос, на който е жизненоважно да ми кажете истината. Бил сте затънал. Занимавал сте се с делата на една възрастна жена, която ви е казала, че разбира много малко или почти нищо от бизнес. Отклонявал ли сте по какъвто и да е било начин средства за ваше ползване? Сключвал ли сте сделки, които биха ви облагодетелствали лично и които би било добре да не стават публично достояние?

Той обузда реакцията на клиента си.

— Изчакайте малко, преди да ми отговорите. Има два пътя пред нас. Първо, би могло да твърдим, че сте бил честен и неизкушен, докато сте се занимавали с делата ѝ, и да посочим колко малка е вероятността при това да извършите убийство за нещо, което бихте могли да придобиете по по-безопасен начин. В случай че има нещо във вашите действия, за което би могло да се захване обвинението, или, грубо казано, сте мамили старата дама, ние ще трябва да поддържаме тезата, че не съществува мотив за убийство, тъй като тя вече е представлявала доходен източник на средства за вас.

Но Ленърд Воул дори не се замисли.

— Всичките ми действия от името на мис Френч са напълно честни и открити. Всеки би могъл да разбере, че в рамките на своите възможности съм действал изцяло в неин интерес.

— Благодаря ви — каза мистър Мейърн. — Много ме улеснихте. Приемете го като комплимент, че ви считам за достатъчно умен, за да не ме излъжете за подобно важно нещо.

— Разбира се — каза Воул разпалено. — Най-силният аргумент в моя полза е, че нямам мотив. Ако приемем, че съм търсел приятелството на богата стара дама, надявайки се да измъкна пари от нея, което е и същността на това, което вие казахте, съвсем естествено е нейната смърт да попари всичките ми надежди.

Твърдият поглед на адвокатата не се отместваше от него. После съвсем несъзнателно повтори механично номера с пенснето си. Чак когато то бе поставено добре на носа му, проговори.

— И не сте знаели мистър Воул, че мис Френч е оставила завещание, според което вие сте главният наследник?

— Какво? — подскочи на крака затворникът.

Бе очевидно и непресторено слисан.

— Боже Господи! Какво говорите? Тя е оставила парите си на мен?

Мистър Мейърн бавно поклати глава. Воул се отпусна отново обратно, държейки главата си с ръце.

— Правите се, че не знаете нищо за това завещание?

— Правя се? Въобще не се преструвам. Нищо не знаех за него.

— Джанет Макензи се кълне, че ви е било известно. Че нейната господарка е споделила с нея, че сте разговаряли по въпроса и ви е информирала за своите намерения?

— Твърди подобно нещо? Но тя лъже! Не, май пропускам нещо. Джанет е възрастна жена. Тя е преданото куче-пазач на своята господарка и не ме харесваше. Беше ревнива и подозрителна. Бих казал, че сигурно мис Френч е споделила своите намерения с Джанет и тя или погрешно е разбрала, или е решила, че аз съм накарал господарката ѝ да направи завещание. Най-вероятно е и сега да си мисли, че господарката ѝ е казала подобно нещо.

— Считате ли, че омразата ѝ се простира дотам, че съзнателно да лъже?

Ленърд Воул изглеждаше стреснат и шокиран.

— Не, наистина не! Заради какво?

— Не знам — замислено отбеляза мистър Мейърн. — Но тя е доста зле настроена към вас.

Нещастният млад мъж изохка отново.

— Започвам да разбирам — промърмори той. — Ужасно е. Аз съм се докопал до нея, точно така и ще кажат. После съм я накарал да

ми завещае всичките си пари и през нощта, когато няма никой в къщата... И на другия ден я намират мъртва. О, Боже! Ужасно е!

— Грешите, че е нямало никой в къщата — каза мистър Мейърн. — Джанет, както може би си спомняте, е била освободена тази вечер. Тя излязла, но към девет и половина се е върнала да вземе някаква мостра за ръкав на блуза, която била обещала на приятелка. Тя влязла през задната врата, качила се по стълбищата и я е взела. После излязла отново. Чула гласове в гостната и макар да не успяла да чуе за какво говорят, съвсем ясно различила гласа на мис Френч и някакъв мъжки глас.

— Девет и половина, девет и половина... — продължи да повтаря Ленърд Воул. — В девет и половина.

Той подскочи.

— Но тогава аз съм спасен.

— Какво искате да кажете с това, спасен? — извика удивен мистър Мейърн.

— *Аз се бях върнал у дома до девет и половина!* Жена ми може да го потвърди. Тръгнах си от мис Френч в около девет без пет. Пристигнах вкъщи към девет и двадесет. Жена ми ме чакаше. О, слава Тебе, Господи! И да е благословена онази мостра на Джанет Макензи.

В унеса си той не успя да забележи, че мрачното изражение на адвоката не се бе променило. Думите, които чу в следващия момент, го свалиха с трясък на Земята.

— Но кой тогава според вас е убил мис Френч?

— Сигурно някой крадец, както се и предполагаше от началото. Както си спомняте, прозорецът е бил отворен със сила. Тя е била убита с удар от лост и лостът е бил намерен да лежи на пода до нея. Липсвали са предмети. Ако не бяха абсурдните подозрения на Джанет към мен, полицията никога не би се отклонила от вярната следа.

— Това едва ли би могло да ни помогне, мистър Воул — не се съгласи адвокатът. — Нещата, които са изчезнали, са били дреболии без никаква стойност, взети за прикритие. Следите по прозореца също не са много убедителни. Освен това, помислете сам. Казвате, че сте напуснали къщата преди девет и половина. Но тогава кой е бил мъжът, с когото мис Френч е разговаряла в гостната? Тя едва ли би си бъбрила приятелски с някой крадец.

— Не — съгласи се Воул. — Не...

Изглеждаше объркан и обезкуражен.

— Но въпреки всичко — добави той с ободрен дух, — аз имам алиби. Трябва обезателно да се видите с Румейн, съпругата ми. Колкото се може по-скоро.

— Разбира се — кимна адвокатът. — Вече трябваше да се срещнем с мисис Воул, но тя отсъстваше, когато са ви арестували. Изпратих веднага телеграма в Шотландия и доколкото знам, се връща тази вечер. Веднага ще се отбия покрай нея, щом си тръгна оттук.

Воул кимна, лицето му постепенно се изпълваше с огромно задоволство.

— Да, Румейн ще ви каже. Божичко! Какъв късмет.

— Простете ме, мистър Воул, вие вероятно сте много привързан към съпругата си?

— Да, разбира се.

— А тя към вас?

— Тя просто се е обрекла на мен. Би направила всичко на този свят заради мен.

Той говореше ентузиазирано, но адвокатът бе леко озадачен. Показания на предана съпруга. Дали някой би им повярвал?

— Някой друг видял ли ви е, когато сте се върнали в девет и двадесет? Например прислугата?

— Ние нямаме прислуга.

— По пътя към къщи срещнали ли сте някого?

— Никой, когото познавам. Част от пътя пътувах с автобус.

Кондукторът би могъл да си спомни.

Мистър Мейърн поклати глава със съмнение.

— Значи никой не би могъл да потвърди показанията на жена ви?

— Не. Но това сигурно няма да е необходимо, нали?

— Страхувам се, че ще бъде необходимо. Ще бъде — каза припряно мистър Мейърн. — Има и още нещо. Знаеше ли мис Френч, че сте женен?

— О, да.

— Въпреки това не сте я представили на съпругата си? Защо? За пръв път Ленърд Воул се разколеба и се запъна.

— Ами, не знам.

— Наясно ли сте, че Джанет Макензи твърди, че господарката й ви е считала за ерген и е смятала да се омъжи за вас в бъдеще?

Воул се изсмя.

— Пълен абсурд. Между нас имаше четиридесет години разлика.

— Пресметнал съм — отбеляза сухо адвокатът. — Но фактът остава. Жена ви никога ли не се е срещала с мис Френч.

— Не... — отново се запъна той.

— Позволявам си да отбележа — каза адвокатът, — че ми е трудно да разбера вашето отношение.

Воул се изчерви, поколеба се и след това проговори.

— Ще говоря ясно. Бях загазил доста, както вече знаете. Надявах се мис Френч да ми заеме определена сума. Тя ме обичаше, но съвсем не я интересуваха трудностите пред една млада брачна двойка. Още отпреди бях установил, че приема за дадено неразбирателството между мен и съпругата ми. Считаше, че живеем отделно. Искях парите заради Румейн, мистър Мейърн. Аз си мълчах и оставих старата лейди да мисли каквото си иска. Бе ми споменавала, че има желание да ме осинови. Никога не е ставало и дума за женитба. Подобно нещо има само във въображението на Джанет.

— И това ли е всичко?

— Да, това е всичко.

Имаше ли колебание в думите му? Определено, помисли си адвокатът. Той стана и подаде ръка.

— Довиждане, мистър Воул — каза той, гледайки измъченото му младо лице, и добави с неочаквана импулсивност. — Вярвам във вашата невинност, независимо от множеството факти, сочещи обратното. Надявам се да бъде доказана и да ви оправдая напълно.

Воул му се усмихна.

— Ще видите, че алибито ми е желязно — каза той бодро, обаче не забеляза, че адвокатът си замълча.

— До голяма степен всичко се върти около показанията на Джанет Макензи — добави мистър Мейърн. — Тя ви мрази. Това поне е ясно.

— Няма защо да мрази точно мен — възмути се младият мъж.

Адвокатът поклати глава и тръгна.

— А сега към мис Воул — каза си той.

Очевидно бе доста обезпокоен от това как се развиват нещата.

Семейство Воул живееше в малка запусната къща край Падингтън Грийн. Тъкмо натам се бе отправил мистър Мейърн.

В отговор на позвъняването му отвори едра, неугледна жена, очевидно чистачка.

— Дали мисис Воул си е дошла?

— Върна се преди около час. Ама не знам дали можете я видите.

— Ако ѝ предадете визитката ми — каза тихо мистър Мейърн, — сигурно няма да откаже да се срещнем.

Жената го изгледа с подозрение, избърса ръка в престилката си и взе визитката му. После затвори вратата пред носа му и го остави да чака на стълбището.

След няколко минути се върна. Отношението ѝ бе малко по-различно.

— Влезте вътре, моля.

Тя го въведе в малка гостна. Както се бе загледал в някаква картина на стената, погледът му изведнъж се натъкна на лицето на едра, бледа жена, която очевидно бе влязла съвсем тихо в стаята.

— Мистър Мейърн? Вие би трябвало да сте адвокатът на съпруга ми, нали? Идвате след среща с него? Защо не седнете?

Той усети, че не е англичанка в момента, в който проговори. Сега, докато я оглеждаше по-внимателно, забеляза високите ѝ скули, наситения синьо-черен цвят на косите ѝ, както и някои дребни жестове, които издаваха чужденката. Много странна ѝ тиха жена. Мълчаливост, която може да те накара да стоиш на тръни. За пръв път мистър Мейърн усещаше, че насреща му стои нещо неразбираемо.

— И така, скъпа мис Воул — започна той, — не трябва да се отчайвате...

Той спря. Беше съвсем очевидно, че Румейн Воул няма и ни най-малкото намерение да се отчайва. Беше свършено спокойна и сдържана.

— Бихте ли ми разказали всичко? — започна тя. — Трябва да знам всичко, Не ме щадете. Бих искала да знам и най-лошото.

Тя се поколеба и повтори с притихнал глас, поставяйки по странен начин акцента:

— Искам да знам най-лошото.

Мистър Мейърн преразказа разговора си с Ленърд Воул. Тя слушаше внимателно, като поклащаше глава от време на време.

— Ясно — каза тя, когато той свърши. — Той иска да кажа, че се е върнал в девет и петнадесет онази нощ.

— Не се ли е върнал тогава? — попита рязко мистър Мейърн.

— Не е в това въпросът — отвърна тя хладно. — Това ще го оправдае ли? Ще ми повярват ли?

Мистър Мейърн се сепна. Много бързо тя бе достигнала до сърцевината на нещата.

— Това е, каквото ми е необходимо да знам — каза тя. — Ще бъде ли достатъчно? Има ли някой друг, който би потвърдил показанията ми?

Той се почувства малко неспокоен от приглушеното нетърпение, което тя излъчваше.

— Досега няма такъв — каза той с нежелание.

— Разбирам — отвърна Румейн Воул.

Тя седна и остана неподвижна за малко. По устните ѝ се прокрадна лека усмивка.

Чувството на безпокойство все повече и повече се засилваше у адвокатата.

— Мисис Воул — започна той, — знам какво изпитвате...

— Така ли? — прекъсна го тя. — Странно.

— При създалите се обстоятелства...

— При създалите се обстоятелства смятам да защитавам собствените си интереси.

Той се вторачи в нея зашеметен.

— Но, скъпа мисис Воул, вие сте изнервена. Толкова отдадена на съпруга си...

— Моля?

Резкият ѝ тон го накара да потрепне. Той повтори с колебание:

— Толкова отдадена на съпруга си...

Румейн Воул кимна бавно със същата странна усмивка.

— Да не би да ви е казал, че съм привързана към него? — попита меко тя. — О, да. Виждам, че ви го е казал. Колко са глупави мъжете! Глупави, глупави...

Тя рязко се изправи на краката си. Цялото напрежение, което се носеше из въздуха, сега се бе концентрирало в гласа ѝ:

— Мразя го, уверявам ви! Мразя го, мразя го! Искам да го видя мъртъв на бесилото.

Адвокатът отстъпи назад пред нея и стаената омраза в очите ѝ.

Тя се доближи и без да спира, яростно продължи:

— Вероятно *ще* имам възможността да го видя. Например, ако ви кажа, че се е върнал не в девет и двадесет онази нощ, а в десет и двадесет. Казал ви е, че нищо не знае за парите, които е щял да получи. Ами ако ви кажа, че е знаел, разчитал е на тях и е извършил убийство, за да ги получи? Ако пък ви кажа, че същата нощ пред мен е признал всичко, което е извършил? Че е имало кръв по сакото му? Тогава какво? Да предположим, че и в съда кажа всичките тези неща?

Очите ѝ го предизвикваха. С усилие той потисна нарастващия смут у себе си и се опита да каже нещо с уравновесен глас:

— От вас не може да бъде искано да свидетелствате срещу собствения си съпруг...

— Той не ми е мъж!

Последните думи бяха изречени толкова бързо, че той се усъмни дали е чул правилно.

— Простете. Аз...

— Той не ми е съпруг.

Атмосферата бе толкова напрегната, че и игла да паднеше, щеше да се чуе.

— Бях актриса във Виена. Съпругът ми е жив, но е в лудница. Това попречи да се оженим. Сега се радвам, че стана така.

Тя кимна предизвикателно.

— Бих желал да ми кажете едно нещо — каза мистър Мейърн. Той направи усилие да изглежда студен и безпристрастен. — Защо сте толкова зле настроена към Ленърд Воул?

Тя се усмихна леко и поклати глава.

— Да, бихте искали да научите, но аз няма да ви кажа. Ще запазя тайната си...

Мистър Мейърн се изкашля с типичната си кратка суха кашлица и стана.

— Няма смисъл да продължаваме този разговор — отбеляза той. — Ще ви се обадя, след като съм разговарял с клиента си.

Тя се приближи до него и прекрасните ѝ тъмни очи се срещнаха с неговите.

— Кажете ми — започна тя, — когато дойдохте тук днес, искрено ли вярвахте, че той е невинен?

— Да — отвърна мистър Мейърн.

— Бедният човечец — изсмя се тя.

— И все още вярвам — заключи адвокатът. — Приятна вечер, госпожо.

Той излезе от стаята, отнасяйки със себе си образа на сепнатото й лице.

Докато вървеше по улицата, мистър Мейърн си каза: „Изглежда, ще бъде дяволски трудна работа.“

Всичко бе странно. И жената бе особена. Много опасна жена. Жените са истински сатанински създания, ако те хванат натясно.

Какво е необходимо да се предприеме? Нещастният младеж изобщо няма на какво да се опре. Разбира се, той вероятно не е извършил престъплението...

— Не — каза си Мейърн. — Не, има прекалено много доказателства срещу него. Не мога да вярвам на тази жена. Тя просто си измисляше цялата история, но никога не би я повторила пред съда.

Искаше му се да е по-сигурен в последното.

Полицейската съдебна процедура беше кратка и драматична. Основни свидетели на обвинението бяха Джанет Макензи, прислужница на старата дама, и Румейн Хилге, австрийска поданица, любовница на обвиняемия.

Мистър Мейърн седеше и слушаше очернящата история на Румейн. Тя повтаряше дума по дума техния разговор.

Обвиняемият запази правото си на защита и бе назначена дата за началото на процеса.

Мистър Мейърн беше почти изчерпал всички възможности. Делото срещу Ленърд Воул бе безнадеждно. Дори известният съветник, нает от защитата, не хранеше сериозни надежди.

— Ако можехме да разклатим показанията на австрийката, би могло да се направи нещо — коментираше колебливо той. — Въпреки това положението е мрачно.

Мистър Мейърн беше концентрирал цялото си внимание в едно. В случай че Ленърд Воул говореше истината и бе напуснал дома на убитата в девет, то тогава кой е бил мъжът, когото Джанет е чула в девет и половина да говори с мис Френч?

Единственият лъч надежда бе племенникът на мис Френч, хаймана, който в миналото кога с ласкателства, кога със заплахи бе успявал да измъкне различни суми от леля си. Адвокатът бе научил, че Джанет Макензи винаги е била привързана към този млад мъж и не

преставала да напомня за молбите му пред господарката си. Разбира се, изглеждаше възможно именно той да е бил с мис Френч, след като Ленърд Воул си е тръгнал, като се има предвид, че не бе открит в никое от старите си свърталища.

Във всяка друга насока опитите на адвоката да открие някаква следа оставаха безуспешни. Никой не бе забелязал Ленърд Воул да влиза у дома си или да си тръгва от мис Френч. Никой не е бил видян да влиза или излиза от къщата на Крикълууд. Проучванията не водеха до никакъв резултат.

Точно в навечерието на процеса мистър Мейърн получи писмо, което отведе мисълта му в свършено различна насока.

То дойде с пощата в шест. В мръсен плик с накриво залепена марка беше поставен лист най-проста хартия, върху който пишеше нещо с неграмотен разкривен почерк.

Наложи се мистър Мейърн да го прочете няколко пъти, докато разбере смисъла му.

Скъпи мистър:

вий сте оня адфокат дет държи на унуй момче. Ако искайте оная чужда нацапотена пачавра дай я хванете за купа й лъжи ще дойде на страноприемницата Шоу Рентс Стипни 16. Шъ ви излези двестатачка питай за мисис Мъгсън.

Адвокатът прочете и препречете странното писание. Естествено, би могло и да е някакъв номер, но след като го премисли, убедеността му, че става дума за нещо реално, нарасна. Беше сигурен, че това е единственият шанс за обвиняемия. Показанията на Румейн Хилге съвсем бяха очернили клиента му. Схемата на защита, която смяташе да следва, доказвайки, че не може да се има доверие на една жена, водеща открито неморален начин на живот, беше меко казано слаба.

Мистър Мейърн взе решение. Негов дълг бе да спаси клиента си на всяка цена. Трябваше да отиде на Шоу Рентс.

Беше трудно да открие мястото, но най-сетне го намери. Представляваше една разнебитена сграда сред бедните коптори. Миришеше отвратително. Когато попита за мис Мъгсън, го насочиха

към някаква стая на третия етаж. Почука, но никой не отговори. Почука пак.

При второто почукване дочу тътреци се стъпки отвътре и вратата се отвори внимателно само на инч. Отзад надничаше превита фигура.

Фигурата беше на жена, която внезапно се изкикоти и отвори по-широко вратата.

— Значи си бил ти, миличък — каза тя с хриптящ глас. — Нема никой с теб, нали? Без номерца? Точно тъй. Можеш да влезеш, можеш да влезеш.

С известно нежелание адвокатът прекрачи прага и влезе в малка мръсна стая, осветена от мъждукащата светлина на газова лампа. В ъгъла имаше нечисто, разхвърляно легло, проста чамова маса и два разнебитени стола. Сега за пръв път той успя да види в цял ръст обитателката на това отвратително жилище. Беше жена около средната възраст, с превита фигура, сплъстена сива коса и носеше здраво стегната забрадка около лицето си. Тя забеляза, че погледът му се бе спрял на това и издаде същия странен, беззвучен кикот.

— Чудиш се що крия хубостта си, миличък? Хе, хе, хе. Боиш се да не те прельстя? Ще разбереш, ще разбереш.

Тя дръпна встрани кърпата и адвокатът неволно отстъпи ужасен пред почти безформената червенина. Жената отново се покри.

— Не искаш да ме целунеш, миличък? Хе, хе. Нищо чудно. Макар че някога бях красиво момиче. Не беше толкова отдавна, колкото би си помислил. Сярна киселина, миличък, сярна киселина. Това е причината. О! Но аз ще си го върна...

Тя избухна в отвратителен поток от псувни, който мистър Мейърн напусто се опита да пресече. Тя най-сетне млъкна, кършейки нервно ръце.

— Стига толкова — каза строго адвокатът. — Тук съм, защото ми бе обещано да получа информация, оправдаваща моя клиент Ленърд Воул. За това ли става дума?

Очите ѝ се усмихваха с циничен и хитър блясък.

— А паричките, миличък? — изхриптя тя. — Нали си спомняш — двеста лири?

— Ваш дълг е да дадете показания и ще ви се наложи, ако ви призоват.

— Няма да стане така, скъпичък. Аз съм възрастна жена, нищо не знам. Но ако ми дадеш двестата лири, може би ще ти подсказва това-онова. Сещаш ли се?

— Какво например?

— Какво ще кажеш за едно писъмце? От нея. Няма значение как е попаднало у мен. Моя си работа. В него е целият номер. Преди това обаче, двестата ми лири.

Мистър Мейърн я изгледа студено и взе решение.

— Ще ти дам десет лири и нито една повече. И то при условие че писмото наистина представлява това, което казваш.

— Десет лири? — изпищя тя побесняла.

— Двадесет — добави мистър Мейърн. — Това е последната ми дума.

Той стана, все едно си тръгваше. После, наблюдавайки я внимателно, извади портмонето си и преброи двадесет и една лири.

— Нали виждаш — каза той. — Всичко, което имам в себе си. Това е.

Той обаче вече беше усетил, че тя няма да издържи пред вида на парите. Започна да псува и да беснее, но най-накрая се предаде. Отиде до леглото и извади нещо изпод прокъсания дюшек.

— На, да те вземат мътните! — изръмжа тя. — Това, което искаш, е най-отгоре.

Подхвърли му топче с писма. Мистър Мейърн го развърза и започна да ги разглежда с обичайния си спокоен, методичен маниер. Жената го наблюдаваше напрегнато, но не можеше да отгатне нищо по каменното му лице.

Той прегледа всяко от писмата, спря се отново на първото и го прочете за втори път. Накрая отново завърза внимателно купчината.

Това бяха любовни писма, написани от Румейн Хилге, но не бяха предназначени за Ленърд Воул. Последното писмо бе писано в деня на ареста на Воул.

— Не казах ли истината, миличък? — изхленчи жената. — Ще ѝ излезе горчиво това писмо, нали?

Мистър Мейърн постави писмата в джоба си и попита:

— Как се добрахте до тази кореспонденция?

— Такъв удар — отвърна тя със зловна усмивка. — Знам и още нещо. Чух какво каза онази пачавра в съда. Проверете къде е била *тя* в

десет и двадесет, нали твърдеше, че си е била вкъщи по това време? Попитайте в киното на Лайън Роуд. Те ще се сетят, такова хубаво, добре сложено момиче, да я убие Господ, дано!

— Кой е мъжът? — попита мистър Мейърн. — Видях само малкото му име.

Гласът ѝ стана плътен и груб, ръцете ѝ се зачупиха. Накрая тя приближи едната си ръка до лицето.

— Този човек ми причини това. Вече минаха много години. Тя ми го отне, пущината. Когато тичах по него и му се хвърлих, той запрати дяволското нещо! Тя се смееше, да пукне дано! Чаках да ми падне с години. Преследвах я, шпионирах я. И най-сетне! Ще си изпати за това, нали господин адвокат? Ще си изпати?

— Най-вероятно е да бъде затворена за лъжесвидетелство — отвърна тихо мистър Мейърн.

— Да бъде затворена, ето това исках. Тръгвате ли си? Къде са ми парите? Къде са тези добри парички?

Без да промълви и дума, мистър Мейърн остави банкнотите на масата. Поемайки дълбоко въздух, той се обърна и напусна мизерната стаичка. На излизане забеляза как тя тихо и монотонно си тананикаше над парите.

Адвокатът не загуби и минута. С лекота откри киното на Лайън Роуд. Портиерът веднага разпозна Румейн Хилге на снимката, която му показва. Въпросната вечер тя бе влязла в киното заедно с някакъв мъж малко след десет. Той не помнеше добре спътника ѝ, но си спомняше нея, защото бяха разговаряли за филма. После останали до края на прожекцията, която траела около час.

Мистър Мейърн бе доволен. Показанията на Румейн Хилге бяха изтъкани от лъжи от началото до края. Тя ги бе избълвала от чиста омраза. Адвокатът се запита дали някога ще научи на какво се дължеше тази омраза. Какво ѝ бе причинил Ленърд Воул? Затворникът онемя, когато му съобщи за отношението ѝ към него. Твърдеше съвсем сериозно, че подобно нещо е невъзможно, макар че след първоначалното избухване негодуванието му не изглеждаше съвсем искрено.

Ленърд *знаеше* причината. Мистър Мейърн беше убеден в това. Знаеше, но не възнамеряваше да го сподели. Загадката си оставаше

загадка. Мистър Мейърн продължи да се чуди дали някой ден ще може да разбере за какво става дума.

Адвокатът погледна часовника си. Беше късно, но сега времето решаваше всичко. Той спря такси и каза някакъв адрес.

— Сър Чарлз трябва да научи още сега — промърмори той на себе си и влезе в колата.

Процесът срещу Ленърд Воул за убийството на Емили Френч предизвика всеобщ интерес. На първо място, обвиняемият бе млад и представителен, второ, бе подведен под отговорност за най-тежкото престъпление, а пък и личността на Румейн Хилге, основен свидетел на обвинението, изостряше допълнително интереса. Нейни снимки се бяха появили в повечето вестници, придружени от кратки разкази за произхода и живота ѝ.

Процедурата бе открита съвсем рутинно. В началото бяха изброени редица технически улики. После бе призована Джанет Макензи. В основни линии тя повтори каквото бе казала и преди. При кръстосания разпит адвокатът на защитата успя да покаже веднъж-дваж, че що се отнася до връзката на Воул с мис Френч, показанията ѝ са противоречиви и подчерта, че дори да е чула мъжки глас от гостната, нищо не доказваше присъствието на Воул там. Най-сетне той успя да създаде усещането, че основният мотив за подобни показания са нейната ревност и неприязън към обвиняемия.

Бе призован следващият свидетел.

— Казвате се Румейн Хилге?

— Да.

— Вие сте австрийска поданичка?

— Да.

— Живели сте през последните три години с обвиняемия и сте се представяли за негова съпруга?

Само за секунди очите ѝ се срещнаха с тези на човека, намиращ се на подсъдимата скамейка. В изражението ѝ имаше нещо странно и недоловимо.

— Да.

Въпросите продължиха. Един по един излизаха мрачните факти. Във вечерта на престъплението обвиняемият е взел със себе си лост. Върнал се е двадесет минути след десет и е признал, че е убил старата

лейди. Ръкавелите му били изцапани с кръв и той ги изгорил в кухненската печка. Искал да я накара да мълчи, като сипел заплахи.

Докато разказът ѝ продължаваше, отношението на съда от леко благоприятно за обвиняемия се обърна изцяло срещу него. Самият той седеше унил, с наведена глава и усещане за обреченост.

Лесно можеше да се забележи обаче, че адвокатът на обвинението се опитваше да обуздае неприязънта на Румейн. Очевидно желаше тя да изглежда по-безпристрастна.

Тежко и заплашително се изправи адвокатът на защитата.

Той заяви пред нея, че цялата ѝ история е зловна машинация от начало до край, че тя дори не си е била у дома в посоченото време, че е влюбена в друг мъж и съзнателно се опитва да изпрати на смърт Воул за престъпление, което не е извършил.

Румейн отхвърли всички обвинения с ненадмината наглост.

Тогава дойде неочакваната развръзка. Писмото излезе наяве. То бе прочетено на глас в съдебната зала, потънала в гробовна тишина.

„Макс, любими мой, Съдбата го поставя в ръцете ни! Той е арестуван за убийство и не просто убийство, а убийството на възрастна дама! Ленърд, който не би убил и муха! Най-сетне ще мога да си отмъстя! Нещастник! Ще кажа, че онази нощ се е върнал с кръв по дрехите и че всичко ми е признал. Ще го окача на бесилото, Макс, и когато го отвеждат, той ще знае, че аз, Румейн съм го изпратила на смърт. И после — щастие, любими! Дълго чаканото щастие!“

В залата присъстваха експерти, които биха могли да се закълнат, че почеркът бе на Румейн Хилге, но до тях не се стигна. Изправена срещу написаното в писмото, Румейн Хилге се предаде напълно и призна всичко. Ленърд Воул се бе върнал у дома, както твърдеше, в девет и половина. Тя бе съчинила цялата история, за да го унищожи.

С отпадането на показанията на Румейн Хилге пропадна и обвинението. Сър Чарлз призова няколко свидетели и самия обвиняем, който съвсем накратко разказа своята версия, без да бъде подлаган на кръстосан разпит.

Обвинението се покоопити, но без особен успех. Заключение думи на съдията не бяха изцяло в полза на обвиняемия, но настроението в залата бе напълно определено и съвсем малко време бе необходимо на съдебните заседатели да определят присъдата.

— Считаме подсъдимия за невинен!

Ленърд Воул бе свободен!

Дребничкият мистър Мейърн побърза да се измъкне от мястото си. Трябваше да поздрави клиента си.

Хвана се, че усърдно чисти пенснето си и спря. Тъкмо миналата вечер жена му бе казала, че започва да му става навик. Странно нещо са навиците. Хората и не подозират, че ги притежават.

Много интересен случай, извънредно интересен. Тази жена, Румейн Хилге, също.

От целия процес странната фигура на Румейн Хилге като че изпъкваше най-ярко пред него.

Бледата, тиха Румейн от „Падингтън“ бе показала изведнъж неочаквана пламенност в съда. Страстите ѝ се бяха излели със силата на тропически дъжд.

Дори и да затвореше очи, той я виждаше, силна и енергична, леко наклонила напред изящното си тяло, дясната ѝ ръка през цялото време ту се присвиваше, ту се отпускате несъзнателно. Странно нещо са навиците. Вероятно и този неин жест бе някакъв навик. Май съвсем скоро бе забелязал подобно нещо у някого. Но у кого? Беше съвсем скоро...

Изведнъж се сети и дъхът му внезапно секна. *Жената от Шоу Рента...*

Той се вцепени, главата му се завъртя. Беше невъзможно, напълно невъзможно... Но все пак Румейн Хилге бе актриса.

Съветникът на защитата се приближи отзад и го потупа по рамото.

— Поздрави ли вече нашия човек? Много преживя, сам знаеш. Ела да го видим.

Но дребничкият адвокат само стисна ръката му.

Искаше само едно нещо. Да се срещне лице в лице с Румейн Хилге.

Видя се с нея доста след това. Мястото на срещата им е без значение.

— Значи сте разбрали — започна тя, след като ѝ разказа какво се бе досетил. — Лицето? О, това беше съвсем просто. Пък и светлината от газовата лампа едва ли би могла да издаде грима ми.

— Но, защо, защо...

— Защо действах според интереса си? — усмихна се тя, като си спомни кога бе изрекла тези думи за последен път.

— Такъв съвършен спектакъл!

— Скъпи приятелю, просто трябваше да го спася. Показанията на предана съпруга едва ли биха помогнали. Сам ми намекнахте. Но психологията на тълпата ми е твърде ясна. В момента, в който насила се изтръгне моето признание и се окажа виновна пред закона, вълна от съчувствие ще се излее върху обвиняемия.

— А топчето с писма?

— Само едно от тях, спасителното, би могло да се стори, както казвате... нагласена работа.

— А Макс?

— Никога е нямало такъв, приятелю.

— Все още считам — каза печално мъничкият мистър Мейърн, — че бихме могли да го измъкнем и по, хм, редовния начин...

— Не ми се искаше да рискувам. Разбирате ли, *вие* го считяхте за невинен...

— Доколкото разбирам, било е очевидно — прекъсна я дребничкият адвокат.

— Скъпи ми мистър Мейърн — отвърна Румейн. — Изглежда нищо не разбирате. Аз знаех, че е виновен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.